

DOMOVINA

Uvodništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 2. — Dopolnje Magovalta trankirni, rokopiši se ne vračajo.

Izlozijo trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter vsake Avstrije in Nemčije 12 krom, pol leta 6 krom, 3 meseca 3 krom. Za Ameriko in druge dežele boljšo vred, kolikor znaša pošilnina, namet: Na leto 17 krom, pol leta 8 krom 50 vit. Načinoma se pošilja upravitelju, plačuje se vnaprej.

Na čimur

se plačuje od vsake politike po 30 vinarjev za vsak list: za vsake izredne in množične izdatke po meri.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Koroški Slovenci — za skupen jugoslovanski klub.*

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Koroški Slovenci se v svojem in v interesu vse jugoslovanske politike zavzemajo z vso vsemoto za skupen jugoslovanski klub. Vsa slovenska javnost, priprava in zaobrazba se poča z vprašanjem, ali je mogoče in potreben skupen jugoslovanski klub. Navajajo se razlogi za in proti, a vsi protirazlogi izvirajo iz sovražstva in mržnje do narodnonaprednih poslancev, iz strankarske sebičnosti in osebnih ambicij. Ne bomo dokazovali, da so taki razlogi, naj se jih že pretehta iz katerekoli strani se hoče, popolnoma prazni in jalovi, ker med izvoljenimi narodnonaprednimi poslanci ni niti enega tako ekstremnega in zagrizenega liberala, o katerem bi se nepristransko lahko sodilo, da se more njegovo strankarsko politično naziranje in stremenje glede enostranosti in zagrizenosti le od daleč primerjati s krajino enostransko zagrizenostjo dr. Šušteršiča in njegovih pristavev. Osebnosti naj ostanejo doma, v državnem zboru so skupni življenjski interesi vseh Jugoslovancev merodajni: to bi moralo dati vsem v resnici narodnim poslancem direktivo za njihovo nastopanje pri osnovanju kluba. Jasno je, da bi Jugoslovani, samo ako bi bili vsaj z narodnih vprašanjih

edini, mogli spreminiti vse svoje doseganje kulturno, duševno in materijalno delov politično moč — danes edini vir vsakega kulturnega napredka — in da bi bil, k pridobitvi politične moči, k osovjitvi soodlojučnega vpliva na notranjo in zunanjo avstrijsko politiko najno potreben skupen jugoslovanski klub. Da bi bil tak klub na podlagi enotnega narodnega naziranja in stremjenja pravlahko mogoče, otem je pač prepričan vsak zaveden narodnjak, kateremu narodnostni bogatača, ampak prva, najsvetejša za njegov politični nastop odločujoča programatična točka, in le naravna antipatija reaktivna, breznarodnega in vsakemu kulturnemu predkunasprotujočega kranjskega klerikalizma proti zastopnikom, ki so poslani v državni zbor iz naroda za narod je strmoglavila in bo izjalovila veliko misel skupnega jugoslovanskega kluba. Še se trudijo nekateri poslanci — med njimi s pohvalo omenjamo tudi drž. poslanca Grafenauerja — za ureditve te velevažne kulturno-politične ideje. So pač res zastopniki ljudstva, ne pa kranjskega klerikalizma. A vsi naskoki bodo zaman: dr. Šušteršiča je strankarstvo naš vsi v domovini kakor tudi v parlamentu, narodnost mu je bogatača in zato se ni in ne bo vdajal zdravim nazorom narodnih poslancev, ampak bo skora raj gotovo vstrajal na sta-

lišču — cepiljenja, onemogočil bo krepke, enotne jugoslovanske falange.

In tako se bo zgodilo, da bo stal zastopnik koroških Slovencev, gospod državni poslanec Grafenauer, ki se do sedaj definitivno še ni odločil za nobeden klub, pred alternativno, ali naj stopi pod dr. Šušteršičevo komando, ali pa k „Zvezi Južnih Slovanov“, to je v vrsto tistih, katerim bo borba za jugoslovanske narodne postulate zvezdarvodnica pri vsem parlamentarnem delu. Volektivno bo trenosek, ko se bo poslanec Grafenauer priklonil temu ali onemu klubu, odločilen bo za nadaljni razvitek koroškega slovenskega: Poslanec Grafenauer si bo s tem odločilnim korakom ali zasigural v slovenskem volilnem okraju zmago nad Šušteršičanci in socialdemokratami za vedno, ali pa si bo omejil svoje poslanstvo, oziroma zastopstvo koroških Slovencev v državnem zboru na tekočo državnozborniško periodo. Grafenauerjev korak bo ali ojačil koroški slovenski življenj, ali pa mu bo vsekal rano, katere nikdar ne bo več prebolel.

Predivsem je treba poudarjati, da je državni poslanec Grafenauer zmagal tako sijajno na narodnem programu in prepričani smo, da bi bil dobil kot kandidat na klerikalnem programu že v borovškem sodniškem okraju 500 glasov manj, kakor jih je dobil v letini. Sicer se je imenovalo Slovence v borovškem sodniškem

okraju svoj čas v „Slovenca“ nekaj „nestor“, s katerim ni mogoče kaj početi. A za časa volilne reforme se je pokazalo, da je ravno ta „nestor“ najinteligentnejši in najzavednejši del koroškega slovenskega življa — ako namreč ne stoji klerikalizem, ampak narodnost v ospredju in ravno ta „nestor“ se je tudi pri volitvah pokazal. Šušteršičev kandidat na narodnem programu in kot narodnjak, ne pa kot klerikalca ga bomo volili. Ali tudi v ostalih treh sodnih okrajih, ki tvorijo takomimovani slovenski volilni okraj, bi Grafenauer kot Šušteršičanec zgabil pri prihodnjih volitvah veliko število glasov in korist slovenskemu socialnemu demokratu in z ozirom na dejstvo, da bo socialna demokracija sama za sebi v slovenskem volilnem okraju napredovala, bi poslanec Grafenauer skoraj gotovo — propadel in koroški Slovenci bi bili po šestih letih zopet tam, kjer smo stali še pred kratkim časom, bili bi zapušteni, osamljeni, brez svojega zastopnika. „Le za 15 odstotkov abnormalna udeležba združenzavzorno neskaljeno edinostjo“ je pomagala gosp. Grafenauerja do tako sijajne zmage. Kot Šušteršičanec bi Grafenauer zgabil pri prihodnjih volitvah gotovo 500 glasov, navdušuje za njega, ki je bilo do sedaj tako živahno, bi izgubilo, udeležba bi bila normalna in prepričani smo, da bi bil dobil kot kandidat na klerikalnem programu že v borovškem sodniškem okraju 500 glasov manj, kakor jih je dobil v letini. Sicer se je imenovalo Slovence v borovškem sodniškem

LISTEK.

Višja dekliska vzgoja.

Spisal prof. dr. Fr. Dittus.
(Konec.)

V novi dobi začena žena razvijati svojo delavnost tudi izven rodbinskega kroga ter postaja tako pogostoma močeva konkurentinja. To stanje je plod naravnega razvoja socialnih razmer, ne glede na to, da je žen po številu več nego možev.

K temu se pridružuje še ta važna okoliščina: s tehničnim razvojem in usorjenem gospodarskega dela, iz velfunkcije industrije, vzrasle so tudi potrebe vsakega posamičnika, ne da bi se bili v enaki meri povečali tudi njegovih dohodki. Nprestano podraževanje življenjskih sredstev v najhujšem pomenu besede, dolga doba, katera je potrebna, predno sme mož, posebno iz nižinskih slojev na to misliti, da si ustanovi svojo rodbino in svoj

dom, vedejo k temu, da se žena ozira po tem, kako bi tudi izven rodbine uveljavila svoje moči na drugem polju. Oba spola postavljata se drug poleg drugega kot ravnopravna činitelja ter se bodeda morala nadalje tudi ravnopravno in ravnoceno razvijati. Pomen tega je za moralni, kulturni in socialni razvoj in napredek ljudstva zelo važen.

Gre se za to, da bi v vseh strokah človeške delavnosti mot in žena skazala svoje zmoglosti, moči, nadarjenosti. Prizadevanje žen priboriti si ravnopravnost v vseh strokah je čisto v redu in pravično. Med obema spoloma so pač razlike: zato ravnopravnost in ravnostno ne pomeni niveliziranje obeh, in še posebno ne pomeni, da naj bi žena slepo posnemala moža ter z njim tekmovala.

To nima s pravo emancipacijo ali osamosvojenjem nič skupnega: žena, potlačujoča svojo ženskost in slepo posnemajoča moža ne more nikar

biti vzor bojev in prizadevanj za osamosvojenje. Nikakor ne v poistovetenju, ampak v združenju in spojenju obeh spolov z njih prirodnimi lastnostmi na najvišje močosti stopinj dovršenosti, v sedenju in združenju dela obeh k višji celoti moramo iskati bodočnost dovršenega človeštva.

3. Razven gospodarskih in socialno-kulturnih razmer je vprašanje osamosvojenja obenem moralno vprašanje, vprašanje pravičnosti, vprašanje vesti ljudstva. To vest treba premeniti: družabnih krivic in neravnosti je doprva, največja in najnaravnostna je pa neravnost ali neravnocenoost obeh spolov. Govori se o ženskem vprašanju ter se pravi čisto pravilo, da je to prav za prav možko vprašanje. Pravo in pravilo osamosvojenje pomeni moralno reformo odnošajev med obema spoloma ter stremi za to, da odstrani zadnje ostanke prejšnjega zaslužnega žene, prizadeva si posebno naučiti moža, da

bi gledal na ženo kakor na samostojno, svojepravno bitje, kakor na človeka, na dušo, da hi ne bilo več zloglasne dvoje morale, da bi bilo to, kar je ženi v moralnem obziru na ukor, bilo tudi možu na ukor. Treba je določeno, jasno govoriti: Pride li n. pr. v družbo človek, o katerem je znano, da nemoralno, nečastno živi, da stoji v nedostojnih razmerah z neko žensko — in glej, v tej družbi ga časte in spoštujejo. Ko bi pa vstopila v isto družbo ona žena, katero je sam zlorabil, gleda družba na njo z zaničevanjem, izključuje jo iz svoje srede. To je za kratko rečeno nizekoten, grob, nepravičen način — to je pojav in plod možkega nasilstva.

4. Iz te moralne reforme izide nam tudi poravnaje cele vrste družabnih krivic in neravnosti, slediti ji bode morala tudi premena prava: danes n. pr. ne pozna kanezski zakonik razlike med možem in ženo, splošni držav-

časa volinoga boja ravno kot načelnik S. L. S. v prvi vrsti poklican in dolžan, a tisto prav njemu lastno brezobzirno energijo in odločnostje stapti na branik za naše pravice, ki pa v onem trenutku ni niti besedice izpregovoril za nas.

Ko smo pa že bili opoharjeni, se jo ta molč se nercval a naz, imenoval voditelja korokkih Slovencev „politične otročaja“ in jim grozil kakor svojem pitku s palico.

In pod komando tistega dr. Šušteršiča, ki je nas korokške Slovence zapustil in šalila pisavo, katere bi se arameval vsak antikataloški list, bi naj stal naš dični, za korokške Slovence zaslužni in narodni poslanec Grafenauer? Ne in nikdar ne! To je naše menje in to je tudi menje vseh onih Grafenauerjev volicov, ki so za časa voline reforme s paznim očesom in zdravim razumom nasledovali od kranjskih klerikalcev povzročeno pikro polemiko s Korokci. 26. julija m. l. je obehil tret slovenska naroda na Korokem v Celovcu dr. Šušteršiča in njegovo „diplomacijo“ za vodno. „S takim človekom, ki je imel nako bodočnost v rokah, a jo iztraval oholema Nemca, na to pa težil prav hinavsko in ironično „o hodo prikrajšanih korokkih Slovencev“, se nikdar in nikoli se bomo več bratili, to je bil klic vseh uspešnikov in pri tem naj ostane. Pod Grafenauer pa naj ravna po svojem pravem narodnem prepričanju. Ni se mu treba ozirati na instrukcije, ki mu bodo dole od gotovih strani. Narodni program ne se sme biti bagatela, borbasatake primitivne narodne poslanate korokkih Slovencev mu mora biti prvi in zadnji cilj, ki so ga na stavili vollici in zato apeliramo na njegovo narodno zavest, da stopi v zvezo onih poslancev, ki tvorijo najmočnejšo jugoslovansko skupino v hrvatski sedli tauf dr. Ploj, bivši oficijalni zastopnik korokkih Slovencev.

Dr. Ploj je bil do sedaj takorekoč res oficijalni zastopnik korokkih Slovencev. Zabaljal je na občne zbere političnega društva v Celovcu, govoril tam o položaju v državi in o delovanju državnega zbora in tudi za časa voline reforme je bil prijatelj korokkih Slovencev. On je bil tisti, ki je stavil in stomejval v oledku za Korokce dne 5. julija 1906. leta spreminjalni predlog, pomagal so mu napredni

Plantan, Čeh dr. Kramar, le dr. Šušteršič je posteno — molčal. Pozivljamo torej poslance g. Grafenauerja, da v sledeči dveh klubov pristopi k „Zvezi je. tih Slovanov“, pri kateri je tudi veleučastni šepan Hribar in dvorni svetnik dr. Ploj, star in sklen parlamentarec, ki pozna Šušteršiča in njegove skrivne strankarske mahinacije in ki je gotovo dobro premislil svoj odločni korak. Tudi na Korokem so se vroča tla. Huda burja bi izbruhala v sledeči Grafenauerjevega pristopa k Šušteršičanem, burja, ki se ne bo prej pomirila, dokler ne bo sedel v državni zbornici kot zastopnik korokkih Slovencev met-koronjak, ki bo stavil narodne interese korokkih Slovencev nad vse in ki se ne bo bratil s zaravnalcem korokkih Slovencev, predtrate vsega slovenstva.

Korokki Slovence.

Politični pregled.

Splošno doživetje.

V državnem zboru se razpravlja o zlorabah pri galikiških volitvah. Kako se je tam zakon s nogami teptal, ni lahko misli vsak, če pomisli, da se volitvi protisti proti vsem galikiškim volitvam. Postopanje uradništva, šlab-cicev in zjih klerikalnih zavezništvo je preslego vse, kar smo še kdaj v tej zanemarjeni delici doživeli na naših tleh in političnem slovarstvu. Soc. dem. govorniki opisujejo boj poljskega in rusinskega naroda za svoje politične pravice jako živo in drastično, sveda ni spanja, da se v zbornici zmožila ter poslala domov vse glase poljskega kola, od katerih ni se eden na poštni način prišel do svojega mandata. Ta boj za obojevolje ljudstva bude do dolgo trajal — a smaga bo za strani naroda.

O parlamentarnem jezikevsem vprašanje bodo razpravlja skupna konferenca klubovih predsednikov približno teden. Vsi vsaki poslanci s Oškopske se bodo odločno sprli zahtevi teških poslancev, naj bi se sprejemali na zapisnik nesenski govori. „Zelj“ poroča, da bodo volina nesenskih strank pripravljena dati Slovonom to „koncedo“, da se bodo nesenski predlogi in istr-popolacije pridrajali v izvriniku zapisniku, dočim bodo sprejeti v oficijalni zapisnik nesenski prevod, katerega pre-skrbi notranje ministrstvo. Nesenski govori pa tudi v bodoče ne bodo sprejemani na zapisnik. S to rešitvijo so zadovoljni Poljaki, Rusini in haje tudi

Jugoslovani. Vprašanje pa bo, rešeno kele jeseni.

Agrarci vseh narodnosti se bodo združili v posebno agrarno zvezo. Nemški agrarci vseh strank so se sklenili posebno nemško agrarno zvezo.

Prosta zveza za pospeševanje interesov nemških delavcev je doletela svoj delavni program. Zveza bude zahtevala, naj vlada spravi čim prej na dneval red predlog o starostnem in invaliditetnem zavarovanju, o reformi bolniških blagajn in zavarovalnic proti nezgodam. Podl. Brod se bude pogajal s ministrskim predladnikom o ustanovitvi ministrstva dela.

Zastopniki veleindustrije so stopili v posebno stanovsko zvezo. „Prosta industrijska zveza“ šteje 71 poslancev raznih strank in narodnosti.

Kvotne deputacije so izvršile brez-uspešno svoje delo ter izrodile svoje referate avstrijskemu in ogrskemu parlamentu. Sporazumljenje je čisto izključeno. Ministri obeh držav se bodo s. t. m. posvetovali na Dunaju, gotovo je pa, da ne pridejo do sporazumljenja — in kvoto bo moral tudi to pot določiti vladar sam. Zadržaji je je bil določil tudi cesar in sicer na 344 za Ogrsko in 656 za Avstrijo. Ta za nas tako krivični ključ ostane gotovo tudi v bodoče v veljavi.

Madžarska koalicijska je za nečuvno nasilni način zlomila hrvatsko obstrukcijo v ogrskem parlamentu. Trgovinski minister Kossuth je v seji dne 3. t. m. izjavil, da vlada umakne § 2 do 36 službene pragmatike tele-sarjev ter se zadovoljava s § 1. h kateremu predlaga dodatok, a katerim se vlada pooblašča: izvesti naredbenim potem službene pragmatiko. Debata o § 1. bude kmalu končana in če hrvatska delegacija se tako obstruira — vladi je potem izročena moč otvoriti potom nareh, karkoli ji bude ljubo, ne samo na Ogrskem, ampak tudi na Hrvatskem. Hajlega, ostudnejšega nasilstva si ne moremo misliti.

Bauffy je v svojem govoru v Sued-godinu rekel, da bi se razporom med Ogrsko in Hrvatsko napravilo lahko za vselej konec na ta način, da bi hrvatski ban ne bil več s cerkvo vlado ravnopraven, ampak samo zastopnik ogrske državne moči na hrvatsko-slo-vanokom ozemlju ter bi se smel voditi nikake samostojne politike, temveč bi

moral zastopati edino le politiko ma-džarske vlade.

To je menda jasno dovolj, za to pa treba trah: Madžarov, Hrvatov in krove, Bode li krona stopila na stran nast-ških Madžarov?

Varnostno doživetje.

Italija je proslavila dan 4. julija stoletnico Garibaldijevega rojstva kot zakonit narodni praznik. V Rimu se je odelili Garibaldijeve stvarnosti kralj s ministri, senatorji in visokimi dostojanstveniki. Po vsej Italiji so se vršile podobne svečanosti na čast naj-veljejnega boritelja za združeno — svo-bodno Italijo. Garibaldijevo hiko na otoku Caprera je prevzela država v svojo last ter bude zasnepej v njej Garibaldijev masej. Parlament je sprejel posebno postavo na korist veteranom in bojev za združeno Italijo in kralj je pomilostil mnogo političnih kaz-njencev.

Dopisi.

Smertno ob Faki. Tukajšnji dopisnik „Slov. Gosp.“ z dne 30. jun. št. 32, str. 5 se nekako posijeno nor-čuje z liberalno poštenostjo etic. trudi, da liberalci krajejo arubne ilice etc. — Če je dopisnik doletel tat in ka-dodelec znaa, kakaj ga ne naznani pristojni sodnji, da dobi zaslišeno kazno, sicer je posredno delelec istega hudočelstva, ker dopusti, oziroma odobrava — vročo drži — da se tatvina nemoteno brez kazni vrši.

Če imate torej koga dejanj, kakor jih predhacitate liberalni stranki, na sudu, obracunajte, če ste pravilni, s njim — pa ne obdolžite stranke istih. Kako bi se klerikalni Kmetki vrzeli dopadli, če bi se ji podtikala dejanja posameznikov, recimo le — „nesna-rost“ etc. ako n. pr. kak mešnar enkrat cerkve ne pomete, ali kaj sitnega zakrivi.

Nadaje pravite, da nimate znan-pa za liberalne stranke, ker so vas dogodki pri zadnjih volitvah počeilit; vendar ne narvedote nijednega dokaza o kaki nepravičnosti.

Če res do popolnoma nepristras-akoga postopanja pri zadnji (o)jli vo-litvi vi pristajati Kmetke svose imate znan-pa — do kakšnega pa toraj —! Čudno, jako značilno za vas! Dogodki pa, znanj volinoga prostora, so vas še mogoče kaj postili — le bolj pa druge —; a posabiti ste ali ne hoteli omeniti, da pri istih liberalcih ni bilo.

Ako je dobravnani dopisnik s imeni „Nesramni lažnjivec in obrekovalec“ zadovoljen in jih v mirno vestjo vrtaka, kakrat se je, sive,

ljanski zakonik pa stavi v zakonskem prava Seno pod možovo oblast ter je inkuljuje od izvrševanja državljanskih pravic. Popolno ravnanje avranje moša in sene odpre ljudstva novo, znamenito kulturno dobo ter ustvari slovenstva krasnejšo bodočnost.

Sedanje gibanje za oamosvojenje, katero proglašava ravnost sene s možem voline raznosti obeh ter zahteva za sene primerno oboroženje za širjenje s pomočjo izobrazbe toraj s pomočjo rodnega kolstva, se je v zgodovini že dolgo pripravljalo.

Zena je bila v starini veča moževa sestra, bila mu je polnočna, zaprta v posebne prostore (Gynaecion). Krištan-stvo je pač pomen sene poravnala. Kristus je vatanosil svetost in neraz-ločljivost zakonke zveze. Sveti Pavel je proglašal v epistolah Galatjeom, da med temi, kateri so v Kristu, nehave vse razloček med možem in sene, med

gospodi in snzji. Marijin kult uplival je tudi v oplenitaj-jočem smera — pa sveda ni bil to kult matere, ampak device. Samostansko širjenje so smatrali kot višje in bolj dovršeno. Vitestvo je sicer širilo spoštovanje do ženakega spola, pa tudi neodkritičnost in hi-najsko laskanje, v celoti je bila sene odgojevana za nebosa silikakor pa se za ta svet in njega praktične potrebe. Se le od preporeda (renaissance) in re-formacije toraj od 15. in 16. stoletja vidimo, kakor v drugih strokah tudi v tej premenoi in obrat na boljše: Renes-sanca je vzbudila v Slovaka zavest svojega slovenskega dostojanstva, bilo je to kakor odkritje Slovaka, refor-macija pa je, pripustivši individual-ismu razumn pravico razlagati sveto pismo, priznala tudi ženi veči pomen. Erasmus Rotterdamski poudarja pomen sene v rodnini. Ludvik Vives zahteva, naj bi bila sene iz-obražena ter pravil:

„Se nikdar nisem videl izobrazje se sene, katere bi bila pokvarjena, pač

pa neizmerno mnogo žen, katere so le zato postale zaničevane in bodne, ker niso nikdar poznale blaženosti vede ter svojega na tem temelja vzbojenega premisljevanja.“

Luther zahteva, da bi mesta smovala deklitke kole, posebno se pa naj veliki Amos Komenski izraza s velpomenljivimi besedami, po katerih ni prav nobenega razloga, kakaj bi naj bi ženski spol odvajal od znanosti jezikov in modrosti. Med pomnejšimi glasovi: vplojčnimi po reformi ženake saobrazbe se odlikujeta dva: Fane-lex, škof v Cambraj, kateri je izdal 1687. l. spis „Sur l'education des jeunes filles“, v katerem se postavlja pravi samostanski odgoji, ki je bila takrat na Francoskem v navadi, poudarjajoč, da se deklitke tam pripravljajo za ne-besa, nikakor pa ne na posemaješko širjenje ter zahteva za sene ravnosene saobrazbe s možem, kajti „sene tvorijo

„O. Isobrami deklit“ v toliko prevodu je ista ta knjiga v Urbskavi Biblioteki pedagogiki.

drugo polovico slovenskega pokolenja, katero je kakor možke odredila Kri-stova kri.“ Drugi je Condorcet, kateri stavi odločen predlog za časa fran-coske revolucije, zahtevajoč enako iz-obrazbo za možke in ženske, kakaj „to je pravičilo, ker imata oba spola enako pravico na saobrazbo, ker je to predpogoji zakonake srode, kajti sene, katere naj bude otroku prva odgojiteljica, mora biti sama primerno saobrazena.“

In tako se danes končno priznava važnost posebnega deklitkega kolstva in nekdanji nazori delajo na nas sbor uti: kakršno je ta le Rousseau-ov, da so sene samo zato na svetu, da bi se možem dopale, si kakor Napoleonsko samozavest, kateri je v svojem šol-akem zakonu pomeno dejal, da se ta zakon ne briga za odgojo deklit. V 19. stoletju se prehaja od samega teo-reticiranja na prakno ter narvstaja cel sistem deklitkega kolstva.

skladni dolžnosti, doprinosi dokaz o predloženem "slaparjenju", drugade pa nikakor ni nikdar.

Kdo pa je "uzumov"? — Isti, komur se tako dejanje lahko dokazalo ali — lakor po mnenju dopisnika "Slov. Gosp." — komur se tako dejanja dokazati ne daje — naj častiti bralci "Domovina" sami presodijo. Ni li po tem receptu on nam "uzumovi", kar se mu tudi tatvina ne da dokazati, lakor drugim poštenjakom ne. Če se dopisnika "Slov. Gosp." poziva, da doprine za svoje neostemljena obrehovjanja dokazov, je li to zmerjanje in prava? — Povejte nam lažnjivi dopisnik! Za to naj bi ga hvalili. Res za tako častivredna dejanja naj si le vrnem obraz pokrije — samo premalo je to!

Iz Gornjega grada. Kočo so zgodli, da smore kakšen učitelj dolgo let kvepel in zdav vse tečave, katere mu stavi v toliki meri učiteljski stan. Malo jih je učiteljev, kateri dolže tridesetletnico v svojem poklicu; zato na primeren način slavimo trideset- in petindvajsetletnice.

V gornjegrajskem okraju slavita letos najuglednejša učitelja (taka jabilja): g. Iv. Kelc, nadučitelj v Novi Štifti slavi tridesetletnico in g. Fr. Koček, nadučitelj v Gornjem gradu, petindvajsetletnico, odkar je prišel učiteljevati.

Najuglednejša sta ta dva učitelja v našem okraju: kajti g. Kelca je učiteljestvo postavilo na čelo svoji okrajni stanovski organizaciji, g. Kočeka pa je imelo svojim zastopnikom v okr. šolskem svetu. Predsednikom svojih organizacij in zastopnikom pri javnih šolskih oblastih pa si izbere učiteljestvo pač le one, do katerih ima popolno zaupanje.

V čokaz svoje ljubezni in spoštovanja je privedlo takojzine okr. učiteljsko društvo dne 13. janja v Gornjem gradu banket v Šarbovi gostilni. V skrajnih prostorih se je zbralo tuokrajno učiteljestvo in tudi nekateri prijatelji slavlencev in učiteljstva.

Svojo odsotnost so opravili gg. pl. Supančič in Mozirja, okr. šolski nadzornik Supanec in g. Praznik, član okr. šolskega sveta.

Slavnostni govornik je očrtal velike zasloge obeh slavlencev. Naj omenim t kaj radi pičlega prostora le vzorno šolsko in pinsteljsko delovanje obeh slavlencev, g. Kelca na polju vzgoje, g. Kočeka na polju vzgoje, rastlinstva in planinstva. G. Koček je nadalje ustanovitelj dične učiteljske organizacije "Zaveza svet. jugoslovanskih učiteljskih društev" in časa Savinaka podr. S. P. D. V znak neumarnege dela sta bila oba slavljenca še večkrat odlikovana. G. Kelc je častni član v Novi Štifti, g. Koček v Lačah. G. Koček je tudi častni član "Zaveze", "Slov. plan. društva" in "Gornjegrajskega učiteljskega društva".

Navzdi so burno prirejvali slavnostnemu govoru in vestransko napivali slavljenca, leleč jima še: "Na mnogaja leta!"

Napivli so še starosta okr. učiteljstva, g. Dedič, g. notar Drakar, g. Barčian, g. Wadler, g. Šarb in drugi. Pism, razglednic in brojčevnih častilk (od Zaveze", iz Idrije, Celja, Zaleca, V. mesta, od Sav. učit. društva in gg. Kolek, Vrabla in Jakšeta) in Mozirja (od gg. Černeta, Plaperja, Č. Goritara in Peveca) je došlo zelo mnogo. P jeten popoldan nam je v veselje dr. le premaglo potekel.

Slavlj. a klicemo: Nebo blagoslovi Vajtr, olo in Vama nakloni prijatno ješen življenja. Na mnoga leta!

Končno, moramo pohvalno omeniti

izbornu potrebo v Šarbovi gostilni. Gostilničar, g. Šarb in gospa soproga sta res imenito skrbela za nas.

Iz Središča. Zadajo soboto je obhajalo naše dično "Gasilno društvo" 20 letnico svojega obstanka. Po trgu so vzhvale s hiš zastave, na cestah si videl praznične obrabe domačinov in sosedov, čom in stolp gasilnega društva sta bila okrašena s cvetličami in zelenjem. Predpoldan so se udeležili domači požarniki s gosti iz Stroče vasi in v Cvenh ter donacij veteranskim društvom vredno slovesno maše v središki kapeli, katero je daroval g. profesor Šinko. Po maši je bil srečani obhod požarnikov in veteranskega društva po trgu, na to pa kratko, a dostojno in pomembno slavlje pred gasilnim domom. G. Šupan je prav pričetno častil domačemu gasilnemu društvu z njegovim vršim načelnikom g. Klemenčičem ki dvajsetletnici v imenu obč. odbora trga Središča in v imenu vseh tržanov ter posrdil tudi znanje požarnike in goste. V spomin na dvajsetletnico je predlagal, naj se ustanovi še poseben oddelk varšlov, z nalogo, da varujejo pri požarih rešen imetek. Na to je v kratkih besedah omenil in slavil vršilno, Slovekoljstvo naših požarnih bramb. Za njim je nastal slavnostni govornik g. Iv. Kolarič društveno zgodovino. Ko se je dovolilo l. 1888. ustanavljanje gasilnih društev v vseh krajih, ki štejejo vsaj 50 hišnih števil, se je osnoval takoj tudi v središkem trgu poseben odbor, kateremu se je posredilo doguati v pol leta ustanovitev društva.

Počasi je raslo števrilo rodnih in podpornih članov, katerih je danes 20. Tudi se je našlo mnogo dobrotnikov, omeniti ki g. Kočevarja še pokojnega vinotriča iz Maribora, kateri je pomagal društvu do zidanega stolpa za vaje, g. Groša in še mnogo drugih, posebno pa obč. odbor trga Središča, kateri je vedno bel društvu na roke in tudi dovolil zaisten znesek za primerno proslavo dvajsetletnice. Končal je slavnostni govornik z željo, naj vladstva v društvu samem mir in ljubezen med člani, ker je to prepotrebno za ugoden razvoj in zamen društva.

Po tem slavlju so se združili požarniki in veterani pri banketu v Venigerholcovi gostilni. Udeležili so se banketa tudi gg. del. poslanec Ivan Kočevar, zdravnik dr. Špešič, nadučitelj g. Unger, tovarnar in velesposaitnik g. Jakob Zdravec ter zastopnika "Domovina" in "Narodnega lista". Ko sta se nekoliko potolačila šolelec in grlo, so govorili napitnico g. poslanec Kočevar svetlema cesarja, g. Šupan Šinko požarnemu in bojnemu društvu, osobito vršilnim načelnikom gg. Klemenčič in Vargazonu, g. Klemenčič obč. odbora in g. Šupan Šinko, g. Vargazon požarnemu društvu, g. arednik Spindler naprednemu trgu Središča, kateri je s toliko modernimi in koristnimi gospodarskimi napravami, kakor so mlekarna, bikarna, obč. parni mlin, žaga in mlaticnica, pokazal, da razume čas in njega zahteva. Bilo bi imenitno, da bi spopadli skorekote te gospodarske naprave tudi z ljudsko knjižnico, ki bi naj našla tržanov in okoličanov da evne hrane. Le prehitro so pretleke pri, tne sre pri Venigerholcu, treba je bilo požarnikom hiteti k vajam. Ni mi treba dostavljati, da so te izbornu izpadi, bili so navzodi tudi hardelki požarniki, kateri so prihiliti z godbo vred, da so udeležili slavlja šosednega bratakeca društva. Končno so se zbrali vsi ljudski veselici pri g. Horvatu in ... ali veseli skupaj do pozne ure. Gasilnemu društvu in naprednim tržanom sretdikim moramo samo častitati na tej lepo uspeši dvajsetletnici!

Slavljem Gregorčiču! Tudi mi smo se odzvali svoji narodni dolžnosti, da po svoji moči proslavimo spomin nesmrtnega pesnika-trpina in ljubljence vseh Slovencev. Romo smo se bali, da se lepa namera ponoviti, a glej: neutrdljivo delavnost gg. Čelaka in Kvedra je vental tokrat tako lep kakor nepričakovan kipek, z kajim so lahko zadovoljni prireditelji in — spamo, tudi — drugi nam gostje, kojih res številen obisk in Celja, Vojnika, Dramelj, Slivnice i. dr. nas je vse vrzadotelo tem bolj, ker vidimo v njem povsem zaplatoeno priznanje za poštrevovalno delo, trad in tečava, s kojimi se posebno ta gospeđa borita pri svojem narodnem delu. Priznanje naj bo to njima — saj jima je sicer edino plačilo sovražstvo in obrehovanje — vzpodbuja pa drugim rojakom, da ja še bolj ko doslej podpirajo ne pa brezdelno čakajo (lovorik?) in brezhitro gledajo.

Pevske točke so se izvajale v splošno zadovoljstvo, dazi so bile vzes prve teške skladbe, kar je viharno odbravanje dokazalo dovolj, vendar so napram želji ponoviti nekatere zboru ostali nezgospni pevci in perke. Da je točno predarvanje zadovoljivo zbrano občinstvo, gre prva zasloga g. Čelaka, pa tudi vsem članam in gospeđom, ki so se prav marljivo vadili. Da bi ostali tudi vnaprej slojni, nastopali še številneje in s skrbnim negovanjem slovenskih pesmi vrhujali narodno zavest! Svee nas je tudi tokrat očarala vria gospiča Erna z svojim zvonkima, polno in lepo zvenetim sopranom. Naj bo tudi njeji splošna hvala vzpodbuja k vstrajanju in izpopolnjevanju!

Posebno hvalo dolgujemo g. dr. Mole-tu, ki nam je s priznomo spretnostjo predčil Gregorčiča kot človeka in pesnika, podal nam njegovo sliko na podlagi večje lepih pesni — idliva mehke pesnikove duše, pridobil mu novih čestilcov in zdavno pripomgel k lepemu uspehu! (Bi li ne bilo umestno, da bi "Domovina" priobčila cel govor? Le tako bi moglo naše čitajoče ljudstvo zglobiti se tako v govornikova izvajanja, kakor v pesnikovo dušo, spoznavati ga in — ljubiti. Le tedaj postane nesmrtni slaviec v resnici "naš"!)

Ni namen teh vrtic slaviti vsehkega pomenja, zato (in pa zaradi pomankljanja prostora v listu. Ured.) miš bodo ti vsem, ki so s svojim trudom in svojo nadarjenostjo prispevali vsem občinstvom Gregorčičeve slavnosti do tako lepega, čistega, slatkega, izročena proščana zahvala.

Toda h koncu! Vsem prirediteljem smo hvaleniti za ves trud in lep večer; premnogo pa dolgujemo drugim gostom, ki so nas iznenadili v tolikom številu, in vse št. Jar — ne samo gg. učitelji!! — si mora šteti v svojo dolečno, vrtiti Van v prvi priliki ta dolg, če mogoče z — obrestmi. Na prijateljsko videnje!

Sicer pa vsak po svoji! Naši "prečastiti gg." so slavili "svojega" Gregorčiča s polnoobsevnostjo, odsotnostjo (ali kaj pa ni bilo!)...

K. rosulca.
P. S. Vrio gospiče! Vtrajajte tudi v politnem narodnem delu, narod Van bo hvalen — dela je dovolj! — bilo bi ga celo za učitelje!!

Slovenske novice.

Štajerske.

— **Čisti-Metodova slavnost, ka-** tera so je vršila večera) najprej s krom. Zagradom, poseže pa v "Skalni kleti" je dala sojet priliko slovenskemu živju in Celju nastopiti in javno

manifestirati svojo narodnost. Slavnost pri visoko gorečem krom je poveljavala vria naša "Narodna godba", dala noskrog grmeči streli in sad vse dobre uspej umetnici ogaj, katerega so izvrstno odglali gg. Bova, Raftko Šabčič in J. Zagar. — Po dolžnih in hrihiv kroginokrog smo našli do 60 kromov; goreli so isti celo na viskem Poberju, dva sme videli na Gorulji in celo na Sv. Uršli. Okrog Celja smo opozeli s na Miklavševem hriba, 2 na Lavi v Gaberju jih je gorelo več, tudi vojniška obklica je bila prepredna s njimi. — Po krom se je posnikalo občinstvo s lampjami proti "Skalni kleti", kjer je ob svokih "Narodne godbe" zaključilo lep večer na tamšnjem res romantično lepem vrtu.

— Zaradi slovenskih napljev v Celju so vtilili dr. Ploj in tovarski interpelacijo v državnem zboru, katere zahteva, da so sistira tozadevi nepravični in protipostavni sklep občinskega odbora v Celju.

— **Zabavni večer.** Kakor že zadnjič omenjeno, priredi "Slov. delarske podporna društvo v Celju" vsako prvo soboto v mesecu zabavni večer v druzkrenih prostorih. V soboto, dne 4. julija se priredi obenem tudi obklovica člana-odbornika g. Ig. Lampica. Udeležuje se tok večerov v velikem številu! — Obder.

— **O-čigialne komične starke,** ki so bile angaževane na enem prvih svetovnih variete gledališč in so bile velikanske ruppe, objabile so svoje sodelovanje pri orfeju, ki nastopi prvič v "Narodnem domu" v Celju v nedeljo dne 7. julija t. l. srečer.

Atleta smagovalca v svetovni mednarodni borbi pridobil je vmeditni ošek titulinice v Celju in bode imel vsak obiskovalec velike prireditve v celjanskem "Narodnem domu" dne 7. julija t. l. priliko proučiti se modernim atletiki ter občudovati moč tega najslavnijega moša v tej stroki.

Najslavnnejši slovenski igralc na našem odru nastopi v "Spovedi" s primadono našega odra. V tej točki videlo bode al občinstvo da bivajo med nami moči, katere si šteje v čast pridobiti tudi ravateljstvo tega slavnega orfeja, ki nastopi dne 7. julija t. l. v "Narodnem domu" v Celju.

Brxorisar nastopi v orfeju "Narodnega doma" v Celju dne 7. julija t. l.

Celjske dame trdijo se v različnih štorih, da pripravijo vse, kar mora zadovoljiti tudi najrazvijaenijega občivalca prireditve v celjanskem "Nar. domu" dne 7. julija 1907. — Prilide vsi!

— **Iz Celja.** Razstava rib po novi metodi risanja po naravi je bila v naši okolici slovenski ljudski koli od 28. do 30. m. m. O razstavi, katero je obiskalo do 500 ljudi, zadnji potek mnogo učiteljstva, celo nekateri gg. učitelji in korjanškega okraja, moramo reči samo to, kar smo slišali govoriti vse obiskovalce: razstava je pokazala zmotnosti in nadarjenost naših slovenskih faator in tudi olividno dokazala veliko vrednost nove metode. Gg. učitelji imajo v tej tuzim tar izvrstni l. risbah najlepše zadoščanje in za svoj trud in ob enem najboljšo spričevalo svojega znanja in marljivosti. — Opozarjamo naše celjsko občinstvo, da bo razstava še odprta to soboto in nedeljo!

— **Izpređ sodišča.** 18. junca let. leta ste prinesli Marija Omerza in Terenzija Grmek h krivi v španilče v Podured. M. Omerza je bila nosca in je prošla španika, naj jo spove. Žepnik Vavpotic jo je vprašal, koliko plača za to. Žena seveda ni hotela nismar dati in mu tudi ni hotela odgovorjati,

ko jo je jel jezo izpraševati križanski nauk, čes, da je prišla radi krsta ne pa radi izpraševanja. Zpnik Vanotič je na to zakričal: „Mari ven!“ a dobil odgovor: „Na mari ven ne odidem!“ Na to je šel župnik z habico Grmek več in zaklel Marijo Omerzu v sobo. Še le čez četr teden je spustil prestrašeno ženo, katere je zavoljo razburjenosti in prestrašenega strah poridila nekaj dni kasneje mrtvega otroka. Pri razpravi, 2. julija je župnik vse tajil. Pa na ni nič pomagalo: bil je obojen radi protopaka proti tebejnim varnosti na 10 dni zapora ali 100 K kazni.

— **Razpisanih** je dvoje mest za pomočna uradnika pri c. kr. okrajni sodnji Sv. Lenart v Slov. goricah.

— **V Gaberju** so se igrali otroci tovarniškega delavca Doienca z vžigalicami. Pri tem se je utrgala obleka sletne deklice, katere je dobila tako hude opekline, da je umrla.

— **Strela** je ubila posestnika Jos. Stropnika iz Trnovelj pri Celju. Šel je v sredo dopoldan k svoji žrtvi v Prihova, a ga je dohitela nevihta. Zbehal je pod kosolec, v katerega je udarilo in ubilo vrtiga posestnika. Kosolec je zgorel.

— **Peticije za slov.** uradnje šole in za slovensko vseučilišče v Ljubljani so vpadale državni zbornici občin: Mala Nedelja, Godenarci, Radoslavci ter Kmetijsko bralno društvo pri Mali Nedelji.

— **Protektorski sistem** pri imenovanju sodnikov v področju graškega viljege sodišča. Posl. Einspinner in drugi so stavili v 4. seji državnega zbora dne 27. junija t. l. na ministra za pravosodje interpelacijo, v kateri opisujejo ter z 12 imenovanji ilustrirajo protektorski sistem, ki je postal v področju graškega viljege sodišča pri imenovanju sodnikov navaden. Da bi svoje ljubljence spravili hitreje v višje razrede imenujejo se za nekaj časa v državno pravniško stroko, katere ima svoj posebni status. Po kratki dobi imenujejo te protektiranci in državnopravniške stroke zopet na nižja sodnijska mesta kot sodni tajnike, sodnike v VII. čin. razr. ali kot višjega sodišča svetnika. Pri tem se dogaja, da ti protektiranci preskocijo v kratki dobi po 13 do 72 dobro kvalificiranih bivših svojih prednikov. To gospodarstvo traja že leta ter je postalo trden sistem, ki je vzbudil v sodnem uradništvu nezadovoljnost in odpor, katero jemlje uradnikom ne samo veselje do dela ampak je tudi žene v radikalne struje. Interpelanti vprašajo ministra: „Kake korake namerata ekscelencija storiti, da bi se v bodoče izognilo takim samovoljnostim pri imenovanjih sodnikov? Kdaj bodo izdana končna statutna pravila za državne uradnike, naj pazijo na imenovanja državnih uradnikov po Slovenskem ter zastavijo vse svoje moči, da v bodoče onemogočijo taka Slovence taleča imenovanja.“

— **Slovence** je moral že popraviti, da si dr. Ploj „ni drgnil“ priti za šoh. Kar pa uradništvo temu popravku dostavlja, nam le kako vso onemogočijo jezo klerikalcev nad korakom dr. Pleša.

— **„Slov. gospodar“** v svoji 34. številki zopet zabavlja in sumniči navajajoč razne kvante o dr. Ploju. To je nedostojno glasilo take stranke kakor je „Kmečka zveza“, ki je pred vsem po pravih obvezata gledati na vero in moralno! Isto tako je čudno, zakaj ne navaja besedila zapisnika odbora se je „Kmečke zveze“ od 13. junija, da bi se lahko vsak prepračil, kaj je bilo sklenjeno.

— **Čudna politika.** Katoliško pol. društvo za kozjanski okraj s sedežem v Kozjem poziva posl. Ploja na očitni svoj mandat, katerega je sprejel baže od „Kmečke zveze“. Temu sklope se pridružajo okrajni odbor „Kmečke zveze“ v Kozjem — torej v dr. Koroščevem okraju! „Kat. polit. društvo v Kojnjah“ izroka tudi Ploju neznanico. Iz tujih volilnih okrajev prihajajo Ploju „neznanice“, i. ptujeska pa, ki je edini politikani soditi o zanesljivosti ali nezanesljivosti, mu pošiljajo zapiske. To govori samo za se ter jasno dokazuje, kdo dela to nezadovoljnost in neznanje v Plojevo politiko! Voliči, kako dolgo se bodele še dali za nos voditi Koroščevim hajkaten?

— **Posejilnica v Vojniku** imela je v prvi polovici tega leta prometa K 229.673,35 (lani v istem času kar 208.612,96); vložilo se je K 64.239,32 (lani 49.076,47), vidljivo K 54.745,63 (lani 39.061,37); posojilo se je dalo K 32.630 — (lani 35.743 —); vrailo se je K 14.930 — (lani 7902 —); novih udov je pristopilo 24 (lani 22). — Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%, posojila dajoje se po 6%, na osebni kredit ali po 5 1/2% proti vknjbihi.

— **Izlet na Mrzlico** dne 29. junija je dobro uspel. Lepo vreme je privedlo dokaj letalnikov zlasti iz Trbovelj, Hranstnika, St. Pavla itd., katerim je prehitro potekel čas pri rujni kapljici in ob zvokih češke godbe. — Dne 14. julija prirede izlet na Mrzlico člani „Litjske podružnice S. P. D.“, ki tokrat niso mogli priti. Kdor rad poloti na naš savinski Triglav, naj ne zamudi te prilike, da se seznanja z vrhovi izletniki ob Savi, ki kaj radi posejijo naš vrh.

— **„Planjski sejm“** Savinska podružnica S. P. D. namerava v nedeljo, dne 11. avgusta 1907 privediti pri Sr. Frančiškovi Kaverji veliko ljudsko slavnost pod imenom „Planjski sejm“. Opozarjamo že danes na to vzemamo slavnost, kateri čisti dobitek je namenjen zgradbi Frisch-anfore koče, ki se že gradi na Okrožju. Bodeimo prihodnjic več o tem poročati.

— **Sodžanj.** V zadnji številki „Demorine“ v dopisu iz našega trga predlaga dopisnik tukajšnjemu okr. odboru „Nar. stranke“, da je njega malomarnost kriva samotno nizke številke za Rebeka oddanih glasov. To sumničjevje odločno odvrtaemo, okr. odbor „Nar. stranke“ ni sklical posvetovalnega shoda zaradi volitev, si ni privajal vodstva in je vse svoje delovanje osredotočil na kmečko skupino v svesti sl, da bodo vse zadeve v trgu drugi rešili. Priznavamo, da se je storilo, premalo, najmanj povoda pa ima dopisnik pripisovati krivdo drugim, ko bi bil v svoji najbližji okolici vendar sam najlažje pokazal, kako treba uspešno delati.

— **Slovenskega uradovanja** ne pozna g. župnik A. Sorn v Belihvodah, ker izpolnjuje svojim faranom drobnice uradne tiskovine — v slovensko na prvem mestu! — izključno nemški, dani farani nemščine ne razumejo! Seveda se blišči pod uradno nemščino tudi samonemški uradni pečat: Pfarrrat S. Andree in Weisswasser! Ako se, a. motimo, so še drugi gg. župniki aprti nemškemu uradovanju z

večjim in manjšim uspehom; ali se g. župnik Sorn kot vnet narodnjak ne zanima za to gibanje?

— **Iz Slovenjgradca.** Neki „objektivni“ dopisnik napada v mariborskem nemškem listu gostilničarja g. Jakoba Vrečka v „Narodnem domu“ po že znanem kopitu ter — moramo reči — hinavski dostavlja, da duhovščina in drugi gospodje od „Kmečke zveze“ zato ne hodijo v „Narodni dom“, ker nečejo iti k liberalcu v krmo. Počasi, gospodje! Že poprej, ko še ni bilo „liberalne“ stranke, so hodili in še hodijo sedaj častiti in nečastiti gospodje v nemški „Hotel Post“, častiti gospodje se posebno vsled tega, ker so jih tam — zelo prijazno sprejemali in ker stoji po njihovem mnenju železodružba kot narodnost. Vobče pa bi svetovali tem „objektivnim“ častitim in nečastitim gospodom, naj molče in ne skušajo odkodovati potnega meča, drugače se bodejo prav intenzivno pečali z njihovim maštom, katerega ni malo, pa tudi samo kot „objektivni“ opazovalci.

— **O hmelju** je dobilo poljedelsko ministarstvo sledeče poročilo: Na Štajerskem je hmelj zavoljo hladnih noči in vročih dnevo v majniku in snu v junija rastlino zaostal. Rani hmelj še čvoti Rastline so taintim pokidovane vsled urasna in strupene rose. Na vzhodnem Štajerskem kaže sodaj hmelj boljše ko na jutnem. — Na Češkem je hmelj tudi močno zaostal. Rastline so splošno dosegle tričetrtinsko višino hmeljsek in so zdrave. — Dobro stoji s hmeljem v Galiciji, na Moravskem se rastline niso zrastle do polovice hmeljsek.

— **Smrt radi solinarstva.** Štirinajstletni pastir Al. Gobec iz Kovače vasi je moral zadnji petek popoldan navzlic temu, da se ni čutil prav utrujen, ga hašem solnčnem pripekanju na polju delati. Dečka je zadela solnčarica in je kljub zdravniški pomoči drugi dan umrl.

— **Povestili** so splašeni konji pri Grundnerjevi hiši v Poljčanhah solnarico Ana Pofsk. Deklica bo najbrž umrla.

— **Iz Trbovelj.** Kakor se čuje, nameravata privediti obe podružnici sv. Cirila in Metoda v Trboveljah skupno veliko veselo v širjem obsegu v pri glavni družbi in sicer v nedeljo, dne 21. t. m. Sosedna društva in slav. občinstvo daleč naokrog se opozarja na ta dan in ker se gre za narodno korist, naj upoštevajo to z velikim trudom in žrtvami splošno prirodno in prelože svoje morebitne izlete oziroma veselice na drug dan. Priprave so že v najboljšem teku in kaže biti nekaj posebno zanimivega. Natančneje poročilo in spored veselice sledi v kratkem, samo to mi je v veseljem poročati, da so se v ta namen združile vse tri politične nasproti si stoječe stranke, ki bodo podpirale ter sodelovale pri veselici, kar boje potentakem res nekaj velikanskega. Živela slova vsaj taktat, kadar je treba položiti „Mal dar, doma na altar!“ A.

— **Hum pri Ormožu.** Danes, v sredo 3. julija ob pol 12. uri predpoldaj je prišla nad Hum in okolico silna nevihta. Saha toča je udrihala blizu 11 minut in uničila peko kačoče vinograde, zrela žito in vrtove tako, da je ljudstvo v največji bedi. Napravljena škoda se ne da prečiniti. Pozivljamo in prosimo drž. poslanca g. dr. Ploja, da nam naj izpolnjeje državno pomoč! — Opozarjamo tujsko okr. glavarstvo, naj da takoj uradno prečiniti škodo, oziroma naj to naši župani takoj zahtevajo!

— **Toča** je pobila v sredo predpoldaj Središče in okolico. Pet minut je padala suha toča, debelejša od orehov in pokrila zemljo kakor

snež. Najhuje je razsajala na Humu v Godenincih in v Dobravji nad Preskico; poljski pridečki, posebnost koruza, krompir in žito je v mnogih krajih skoro popolnoma uničeno. — Dan poprej pa je pobila toča okolico Murskega Središča. — Prosimo za državno pomoč.

— **Konkurs** je dovolilo mariborsko okrajno sodišče za prometenje Melh. Widelnika, hitnega posestnika in krmarja v Slov. Bitrici.

— **Pienca** se na danjaki borzi za poljedelske prideleke stalno potražuje, v tem tednu za 45 — 50 vinarjev, isto se godi tudi z ržjo, koruzo in prosom, samo v unanjem obsegu.

— **V Mariboru** štrajkajo zidarji. Zahtevajo najmanj plačo 4 K (do sedaj 2 K 90 v) in deset in polurni delavniki. Vsa zidarstva dela pri starvah mirujejo.

— **Zborovanje „nemških“ delavcev v Mariboru.** Zadnje volitve so nemške meščanske stranke posežile, da se bo treba brizati tudi na delavce. Sklicali so tedaj „veliko“ skupščino vseh nemških planjskih delavcev v Maribor, katerega se je vrnila zadnja praznika. Bilo je vseh udeležencev — 200, največ seveda inteligence in znane vseh „nemških“ telezničarjev s Hranstvom in Zahradnikom na čelu. Druge nestrše ni bilo.

— **Slovenci, čujte!** Tudi letos bodo imeli Mariborčani v „Kreuzhofu“ svoj praznik — 7. julija. Prohibitik dobi nemška šola in otročiji vrtec v Studencih. Opozarjamo Slovence, da naj ne bodo pobegnega, ki bi posejli to slavnost. Kaj bi si sami gojili gada na nedrhi? Slovenci, v nedeljo popoldan vsi na Cirilovo slavnost v — Mariborski „Narodni dom“!

— **Peti vseslovenski zlet v Pragi** je bil tako sijajen, tako v vsakem obziru posrečen, da spada med važne kulturne in zgodovinske dogodke češkega naroda. Pozornost evropske javnosti je bila obrnena zopet enkrat na češki narod in posebno še na njega srce — zlato Prago, katere je s tako gostoljubnostjo, tako sijajnostjo in nepreconljivo prijaznostjo sprejela goste vseh evropskih narodov pri sokolskih slavnostih. Pokazalo se je zopet, da je češki narod še vedno nositelj demokracizma, boritelj za enkost, prostost in bratstvo, kakor je bil v najslavnejši svoji minulosti. Francozi in angleški novinarji so izjavili, da so bili od sijajnosti in krasote vseslovenskih slavnosti tako prevzeti, da niso mogli napisati ne besede za svoje liste... Slavnosti so misle, sedaj bodo zbrali svoj čuh in njih poročila bodo tem bolj živa, tem bolj plastična — dejanjankim razmeram odgovarjajoča.

— **Glavna skupščina „Družbe sv. Cirila in Metoda“.** Kakor poročajo ljubljanski listi, se vrši glavna skupščina naše šolske družbe dne 6. avgusta. Ta dan je torek. Več ugnednih slovenskih listov pa tudi več podružnic je zahtevalo, naj se vrši glavna skupščina po vzgledu „Družbe sv. Cirila in Metoda za Istru“ v nedeljo ali na praznik in sicer v kakem narodno-upostavljenem kraju. Glavno družbeno vodstvo pa te zahteve naroda kratkoma prezira in vleče svoj voz naprej po starem tiru. To se doslej že nikjer ni omenilo, ker se obzesti niti ni moglo, kar pravi že zdrava razsodnost. Vodstvo je hotelo menda pokazati, kako prezira naše navete, celo s tem, da ni sklicalo glavne skupščine niti na četrtke, kakor navadno, temveč obole na torek, tako da razum par dijakov in par duhovnikov gotovo nikogar ne bo blizo, kajti v torek se niti učiteljstvo ne more udeležiti za naš narod pravega zborovanja. Kaj pač gospodje v vodstvu mislijo?

— Akad. tehn. društvo „Tri-
glas“ v Gradcu ima svoj IV. redni
občni zbor dne 6. julija 1907 ob 8 uri
zvečer v prostoru društva s slednjim
sporedom: 1. Čitanje zapisnika 2. Po-
ročilo odbora. 3. Slačajnosti.

ODVETNIK ZA PATENTE

DR. FRITZ FUCHS

DIPLOMIAN INGENIER (Cesarski in
kraljevski inženir) inženir
INŽENIR A. HAMBURGER
in Dunaj ul. Schenkenstrasse 1. 2

Elegantno stanovanje

v 1. nadstropju, na krasnem mestu
v Celju, 12 minut od Glavnega trga
s 3 sobami in velikim lepim balko-
nom, kuhinjo, krambo, kopalnico,
sobe za stiskalnico, prodobno in bal-
konom za gospodinjstvo s vsem kom-
fortom — se daje v najem od 1.
avgusta. — Ved se žive v
Severni 6, Villa Marienhof.

Starejšega, pridnega pomočnika

mesane stroje, sprejme takoj
AND. ELSBACHER v Laškem trgu.

Sprejme takoj vajenca

veličnega slovenskega in nemškega jezika
Josip Bertig trgovec z maslinsko-
nim, sprejemnik blagov., izdelava, poročila, knjigovod.
delo na debelo in drobno. 303-1

Sprejme se v službo pomočnika za mizarstvo obrt

Maslov pove upravnitvo. 303-1

Sposobne in zanesljive osebe zavarovalni družbi

katere želijo postarostnega zasluga kot kra-
jeval, odbrana glavni nastopnik ali brajne
slike kot potaki pri preostali avstrijski
katera se poča s vsemi vajetnimi pogoji,
naj blagorečno spomeli pomolbe pod številko
„18.200“ Gradca, poste restante 12. 292-11-11

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

POZOR!
Nesto 10 K
samo 1 K!

Heinrich Weiss, Dunj IV. 3. Schenkenstr. 1. 2.

POZOR! POZOR!
Josip Repič,
Polzeis
mizarstva delavnica s stroji

prilagoditi stroje velike zaloge
popolnoma izdelanih obsej,
v velikosti do 1'00, 1'05, 1'20,
1'05, 1'20 in 2 m po hoke-
rentskih cenah. Vredna letelna
izgotovljena v velikosti od 2,
2'20, 2'30, 2'40 m.

V zalogi je izgo-
tovljeno pohištvo

Zajamčeno solidna in točna po-
strelstva. Kvalite za okna in
vredno polirjanje na ogled. .

Sprejemam vsi sprejem
mizarstva pomočnikov.
303-20-4

(347) Sprejemem takoj 2-2

dva pridna fanta

za špeditorsko trgovino. Zahteva se
5 razredna ljudska ali druga šola.
J. KRANJC, Kranj-Kranjsko.

Pametne žene

zahtevajo knjigo „Motenje perijode“
od dr. med. Lewisa proti K 1'20.
Prospekt zastoj. — P. ZIERVAS,
Kalk 265 pri Kölnu ob R. — 161 51—15

Sprejme se 3-3

1 prodajalka in 1 učenka

IVAN GOLIHLEB
trgovec in posestnik
POLZELA, Štajersko.

Delovodja

popolnoma izred. zdrav in razgibane moči,
znaten slovenskega in nemškega jezika, se
lako za tvojstvo za učeno na Šped. Štajersko
preji dolet plači in prostemu stanovanju.
Prednost imajo osterjeni posadniki klijen-
stičarske stroke, ki se radi razumejo na dela
v strojništvi. 248 4-2

2. Pomočje z napovedjo dosežanjega služ-
bovanja in v prepričljivem na upravitelju
„Demovise“ pod „Delovodja“.

Dr. E. Volčič v Novem mestu

(Rudolfova : Kranjska)
je urodil in izdal: 98 10-10

1. Civilnopravni red in sodni pravilnik
s dragimi civilno-pravilnimi zakoni — Knjiga je popo-
lela sbruti pravil-
oznane vrste; koncem trarise je obširno
stavno kazalo v slovenskem in hrvat-
skem jeziku. — Obseg XII in 900 strani;
cena vezani knjigi 8 K. — polnina 55 v.
2. Odvetniška tarifa
delotila v sloven-
skem in
skem jeziku pred sodišči; sodje pristoj-
bine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena
1 K 80 v. — Knjigi se dobavata pri
dr. Volčiču in pri knjigobdelcih.

Na debelo in drobno! 120 52-17 Nj debelo in drobno!

IVAN RAVNIKAR & CELJE

prilagoditi stroje velike zaloge
popolnoma izdelanih obsej,
v velikosti do 1'00, 1'05, 1'20,
1'05, 1'20 in 2 m po hoke-
rentskih cenah. Vredna letelna
izgotovljena v velikosti od 2,
2'20, 2'30, 2'40 m.

Stoko ooo! Tolma postavilo!

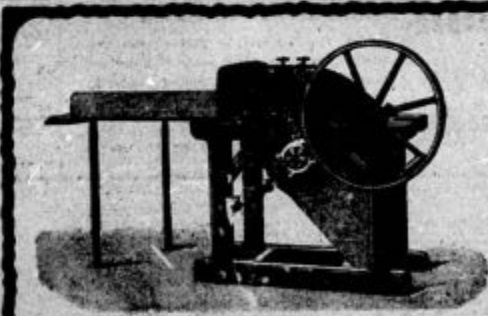
Molitvenike za birmo v najrazno- vrstnejših vezavah.

Serpentine

papirnatc itd. priporoča
na debelo in drobno

Lampijone

Zvezna trgovina v Celju
trgovina s papirjem pisalnimi in risalnimi potrebščinami.

Najboljše poljedeljske
stroje, posebno pa

mlatilnice

za rabo na roko kakor
na vitelj (gepelj), bodisi,
da se isti goni z živino
ali vodno močjo, kakor

čistilnice in razno drugo orodje priporoča trgovina z železnico „MERRUR“, P. Majdič Celje.

Bogata zaloga travrz, cementa, vedevodnih cevi in naprav, cevi
in kamnolice, vozni in kometnih nepremočljivih plakt.

Najboljše, zoper ogenj
kakor tudi vlom varne

blagajne

po najnižjih tovarniških
cenah.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: **Gorazdgrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilu določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4.000.000 K.**

Hranilnica postuje s strankami vsak **torok in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsak dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obstajajo **po 4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Izposojeje pa od dne 1. januarja leta 1906 na zemljiško varnost **po 4 tri štiri odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajev **po 4 in pol odstotkov obresti.**

11 82-27

== Papirneračja družba za podjet. br. 11. 20 ==

Singerjevi šivalni stroji

Tak šivalni stroj ima vrhunsko značo.

za čisto
perilo in
obrtne stvari
vsake vrste.

Volika
trajnost in
vzorna
konstrukcija
vsepoobljajo

stroje do najvišje kakovosti ter so vsakomur v uporabi.

Brazplačni poski v šivanju in vseh načinih **modernejega in zmotelega vesanja**

Singerjevi šivalni stroji so za največjih svetovnih razstavah odlikovani z najvišjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. 11 82-27

Perilni kambrik batisti in cefiri

**v velikanski izbiri po
čudovito nizkih cenah**

pri

R. Stermecki & Celje

Vzorci na vse strani zastoj.

10 52-31

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavzeto ustanovljena,
šteje sedaj nad **4100** za-
drušnikov, kateri imajo vnega
nad **30.000 K** vplačanih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron

rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruga ter jih obrestuje po
4 1/2 %, posojilnica plačuje

rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit
proti **5 1/2 %** in **7 %** obre-
stovanju.

11 82-27